

Datum: 22-01-2021

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ الظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ الظَّنِّ إِثْمٌ وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَبَ بَعْضُكُم بَعْضًا أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَن يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ رَّحِيمٌ.

قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ:

يَا مُمْشِرَ مَنْ آمَنَ بِلِسَانِهِ وَلَمْ يَدْخُلِ الْإِيمَانُ قَلْبَهُ: لَا تَقْتَابُوا الْمُسْلِمِينَ وَلَا تَتَّبِعُوا عَوْرَاتِهِمْ فَإِنَّهُ مَنِ اتَّبَعَ عَوْرَاتِهِمْ يَتَّبِعِ اللَّهُ عَوْرَتَهُ، وَمَنْ يَتَّبِعِ اللَّهُ عَوْرَتَهُ يَفْضَحْهُ فِي بَيْتِهِ.

BESPIEDING (TAJASSUS) LEIDT TOT DE TEOLOGANG VAN DE BROEDERSCHAP

Allah ﷻ zegt het volgende in de Qur'an: **'O jullie die geloven! Vermijd veel van de verdenkingen. Voorwaar, sommige van de verdenkingen zijn een zonde. En bespied elkaar niet en spreek geen kwaad over elkaar in elkaars afwezigheid. Zou een van jullie ervan houden om het vlees van zijn dode broeder te eten? Jullie zouden het dan verafschuwen! En vrees Allah. Voorwaar, Allah is Berouwaanvaardend (Tawwāb), Barmhartig (Raḥīm).**'¹ Volgens een *ḥadīth* heeft de Profeet ﷺ het volgende gezegd: **'O menigte, die met zijn tong geloofde, maar bij wie het geloof (al-īmān) zijn hart nog niet is binnengedrongen! Roddel niet over de moslims en ga hun privé zaken niet achterna. Want voorwaar, als iemand hun privé zaken volgt, zal Allah zijn privé zaken volgen. En als Allah iemands privé zaken volgt, zal Hij hem in diens huis te schande brengen [door zijn heimelijkheden te ontmaskeren].'**²

Beste broeders en zusters!

Een van de grootste morele zwakten van de mens is dat hij geneigd is om tekortkomingen van anderen op te sporen en die vervolgens bloot te leggen. Dit gedrag wordt in religieuze termen aangeduid met bespieding (*tajassus*). Bespieding (*tajassus*) kunnen we omschrijven als het zoeken naar privé zaken van een ander zonder diens medeweten en toestemming. Door het snelle tempo van de technologische ontwikkelingen wordt de definitie van

bespieding (*tajassus*) alsmaar ruimer. Van bespieding (*tajassus*) is sprake wanneer je mensen afluistert of stiekem in de gaten houdt; dat je meeluistert met heimelijke gesprekken tussen anderen of in het geheim beelden of geluiden opneemt. De Profeet ﷺ heeft laten weten dat het al voldoende zonde is om alles wat je hoort te verspreiden³ en dat mensen als gevolg van spreken zonder na te denken de Hel (*jahannam*) zullen binnengaan.⁴ Kortom, bespieding (*tajassus*) telt binnen de Islām als een slechte en verboden (*ḥarām*) handeling.

Beste moslims!

De Islām verbiedt gedragingen die de waardigheid van de mens aantasten. Immers, het behoud van een goede reputatie is iets waar ieder mens naar streeft. Om die reden dienen wij te waken over onze tongen en geen uitlatingen te doen die anderen schaden. We laten ons dagelijks in met nieuws en verspreiden zelf ook allerlei berichten. Wanneer de Profeet ﷺ sprak, deed hij dat altijd met de nodige zorgvuldigheid. Zodra hij iemand corrigeerde, noemde hij nooit diens naam, maar gebruikte hij tactvolle bewoordingen om misstanden aan de kaak te stellen, zoals: 'Wat gebeurt er toch dat mensen zus en zo doen.' Daarnaast adviseerde hij de mensen om ernstige misdrijvingen als bespieding, smaad en laster te vermijden en om alleen over nuttige zaken te spreken.⁵

Beste gelovigen!

We maken ons dagelijks schuldig aan het verspreiden van ongefundeerde geruchten, met als gevolg: over en weer onvrede en beëindiging van vriendschappen en zelfs van familiebanden. Laten we niet vergeten dat degenen die, zonder grondig onderzoek, lukraak geruchten opsporen op zijn minst even schuldig zijn als degenen die de geruchten uiteindelijk verspreiden. Laten we lelijke gewoontes als bespieding, lasterpraat en valse beschuldigingen vermijden. Deze gewoontes zorgen voor vijandschap en zijn onverenigbaar met de Islām. Onthoud dat we op de Dag des Oordeels ondervraagd zullen worden over al onze handelingen. Ik beëindig mijn preek (*khutba*) met een belangrijke boodschap uit de Qur'an: **'En volg niet datgene waarover je geen kennis hebt. Voorwaar, het gehoor, het gezichtsvermogen en de harten: die zijn alle daarvoor verantwoordelijk.'**⁶

**Redactie & vertaling: drs. Ahmed Bulut
Islamitische Stichting Nederland (ISN)**

¹ Al-Ḥujurāt, 49: 12.

² D4880 Abū Dāwūd, Adab, 35.

³ D4992 Abū Dāwūd, Adab, 80.

⁴ M6639 Al-Muslim, Birr wa-ṣila, 105.

⁵ M173 Al-Muslim, Imān, 74.

⁶ Al-Isrā', 17: 36.